

Det kgl. Landhusholdningselskabs Generalforsamling

den 13de December 1877.

Overkammerherre, Lehnsgreve Holstein-Holsteinborg præsiderede og meddelte, at Selskabets Medlemstal var ved Aarets Begyndelse 663; i Juni Maaned tiltraadte 42 Medlemmer, og i December Maaned er der indtil Dato til Optagelse anmeldt 105; i Aarets Løb har der imidlertid været en Afgang af 17 Medlemmer, saa at Selskabets Medlemstal for Djebliffet er 793. De Herrer ville alle have modtaget en Skrivelse fra Bestyrelsesraadet, hvori der opfordres til saa vidt mulig at støtte Selskabet ved at søge at formaa nye Medlemmer til at indtræde i det. I denne Skrivelse er der givet en nøjagtig Fremstilling af Forholdene, og det vil derfor vistnok være tilfredsstillende at erfare, at der allerede indtil dette Djebliff er tiltraadt som før nævnt over 100 nye Medlemmer, og flere Indmeldelser ville vistnok kunne ventes, efterfom Tiden for Anmeldelse til Optagelse i Selskabet staaer aaben indtil det nye Aars Begyndelse.

Udvalget af Valgene har været, at til Præsident er gjenvalgt Prof. Jørgensen med 109 Stemmer. Af Bestyrelsesraadet skulde følgende 6 Herrer fratræde, nemlig Godssejer S. P. Ingerslev til Mesfelisborg, Indenrigsminister, Kmhr. E. B. R. Skeel til Dronninglund, Gehejmekonferentsraad, Kmhr. E. A. Fønnesbech til Besterbygaard, Kammerherre J. P. E. B. Neergaard til Svenstrup, Professor, Lektor F. B. A. Prosch, Kjøbenhavn og Kammerherre D. v. Sehestedt-Suul, Ravnholt. Af disse ere de 5 første gjenvalgte med henholdsvis 114, 114,

113, 112 og 109 Stemmer *); ogsaa Kmbr. Sehestedt-Juul blev gjenvalgt; men da der fra ham forud forelaa en skriftlig Erklæring om, at han i Tilfælde af Gjenvalg vilde vægre sig ved at modtage dette, er i Stedet for ham valgt Grev Ablefeldt-Laurvig, Brokke, med 28 Stemmer.

De af Landbosforeningerne foretagne Valg have givet følgende Resultat:

Hjørring	Amt:	Proprietær Nyholm, Baggesvogn,
Nalborg	—	Kammerherre Steel, Birkelse,
Odense	—	Forpagter Langkilde, Rjørup,
Holbæk	—	Lehnsharun Zytphen-Adeler,
Frederiksborg	—	Proprietær Selchau-Hansen, Selsø.

Der er ikke indkommet Stemmesedler fra Thylands landøkonomiske Selskab, Holbæk Amts økonomiske Selskab og Samsø Landbosforening.

Til Revisor er gjenvalgt Etatsraad Carøe med 114 Stemmer; til Medlem af Bestyrelsen for det under det kgl. Landhusholdnings-selskabs Varetøgt stillede „Fond til Landmænds Uddannelse“ er gjenvalgt Kammerraad Andersen, Gunderslevholm, med 108 St. Til Medlem af Belønningsudvalget har Bestyrelsesraadet gjenvalgt Prop. Heide og til Medlem af Bogudvalget Etatsraad Bendz.

Det reviderede Regnskab for 1876—77 har Revisionen forelagt for Bestyrelsen; denne har godkendt det og meddelt Decharge.

Foruden de almindelige løbende Forretninger (Foredrag, Hædersbelønninger, Afskaffelse af Bøger osv.) skulle følgende Punkter af Selskabets Virksomhed nævnes:

En Indstilling fra Prof. Prosch til Indenrigsministeriet om Ansættelse af Vandrelærere eller Landbrugs-konsulenter, og hvorom Ministeriet ønskede Selskabets Betænkning, har foranlediget en Forhandling, der om faa Dage vil foreligge trykt i det da

*) Prof. Prosch har senere undslaaet sig for at modtage Gjenvalg.
Tidskrift for Landøkonomi. 4. R. XII. 1—2.

udkommende Hefte af Tidsskrift for Landøkonomi og dernæst blive Landbosforeningerne tilfattet.

Da det begyndte at se betænkelig ud med Hensyn til en fortsat uhindret Indførsel af levende Kvæg i Storbritanien, ansaa Landhusholdningssekskabet det for sin Pligt at tage Sagen i sin Haand og foranledigede et Møde af Landbrugere afholdt i Aarhus den 14de April d. A. Paa dette Møde, paa hvilket Sagen blev forelagt og diskuteret, blev man enig om at gjøre en Indstilling til Ministeriet om, hvad man ansaa det rigtigst at gjøre i denne Sag. Indstillingen indsendtes uden Ophold til Ministeriet, og der blev henstillet til Regjeringen, om det ikke maatte være rigtigst at sende dertil stikgede Mænd til England for at varetage Danmarks Interesser overfor den af Parlamentet nedsatte Kommission, som skulde behandle Spørgsmaalet om Kvæghygen og det dermed i Forbindelse rejste Spørgsmaal om Indførselen af levende Kvæg til England. Ministeriet ansaa det for rigtigst og heldigst, at det ikke direkte blandede sig i denne Sag, men opfordrede indtrængende Landhusholdningssekskabet til selv at tage fat paa Sagen og gjøre i den, hvad der kunde gjøres. Ifølge denne Opfordring blev det ordnet paa den Maade, at man anmodede de Mænd her i Landet, som man ansaa for mest stikgede dertil, om at paatage sig det ganske vist interessante, men ingenlunde lette Hverv, at forhandle med den nedsatte Kommission og i dette Ojemed rejse til England paa egen Bekostning. De Mænd, som ifølge denne Anmodning med stor Redebonhed paatog sig dette Hverv, nemlig Sekskabets Præsident, Etatsraad Tesdorpf, Grev Danneberg, Samsøe, Brattingsborg, og Kammerherre Skeel, Birkelse, udførte det — det tør man vistnok sige — med megen Dygtighed og med saa stort Held, som det efter Omstændighederne kunde ventes. Det har imidlertid viist sig, at Sagen ingenlunde dermed er bragt paa det Standpunkt, som man kunde ønske. Sekskabet har fra de Herrer modtaget en udførlig Beretning om hele Rejsen og om de stedfundne Forhandlinger. Denne Indberetning har Landhusholdningssekskabet afgivet til Ministeriet tilligemed en særdeles

indtrængende Indstilling fra Præsidiets til Ministeriet — som i sin Tid vil komme til at foreligge — angaaende de Sikkerhedsforanstaltninger, som maatte ansees for nødvendige og tilraadelige. Der er imidlertid efter den Gang, Sagen har taget for den parlamentariske Kommission i England, mest Sandsynlighed for, at Indførselen af levende Kvæg ind i England ligesom vil blive forbudt. Præsidiets Skrivelse til Ministeriet blev ledsaget af en Betænkning fra den jydsk Dyrælagesforening. Senere er der indkommet en Indstilling fra en Del jydsk Landmænd angaaende den samme Sag. Denne Indstilling vil en af de første Dage blive sendt til Ministeriet som Supplement til Sagen.

Statsraad Tessdorpf. Præsidenten har allerede i korte Træk skildret, hvorledes den omtalte Sag er oprunden, og at Landhusholdningssekskretariatet har troet sig forpligtet til at tage sig af den, eftersom det jo er en Sag, som for Danmarks Vedkommende har en saadan Vigtighed, som næppe for noget andet Land i Europa. Vor direkte Export til England og Skotland er i de sidste 6—7 Aar voget op fra 6—8000 Hoveder til 58000 Hoveder, som ere exporterede i det sidste Aar, foruden et meget betydeligt Antal Faar, hvilket ogsaa er steget Aar for Aar. Det er ikke alene fuldfedede Dyr, der exporteres, men ogsaa en stor Del magre Dyr eller Dyr, som endnu ikke ere modne, ikke fuldfedede, men som trænge til en yderligere Fedning. Desuden er der ogsaa mellem de 58000 Hoveder en ikke ringe Del Lødesvær. Taleren skal ikke gennemgaa alle de Stadier, som Deputationen har gennemgaaet i England, men strax gaa over til at omtale, hvorledes Sagen stiller sig for Øjeblikket. Da Deputationen var i England, havde den Haab om, at det vilde lykkes at faa den engelske Regjering til at foreslaa, at Danmark tilligemed Sverrig og Norge, Spanien og Portugal skulde fremdeles henregnes til de begunstigede Lande, saaledes at vi fremdeles vilde beholde den Frihed, vi indtil Data have haft i England til at føre vore Dyr til et hvilket som helst Marked. Hvilken Betydning denne Frihed har, kan godtgjøres med Tal. De Lande, der som Tyssland, Frankrig, Belgien og Holland ere nødte til at forblive med deres

Kreaturex paa Kysten, hvor de vel have Tilladelse til at sælge dem til enhverformhelt Kjøber, men hvor de samtidig ere forpligtede til at slagte paa Stedet, tabe, naar de sammenligne den Pris, de opnaa med den, der opnaaes paa Londons og Irlingtonsmarkeder med Frihed til at transportere ind i Landet, gennemsnitlig 2 £. pr. Hoved, hvilket, naar man seer hen til, at Gjennemsnitsprisen for vore Kreaturer er 16—18—20 £., er et saa stort Tab i Procent, at det ikke vil kunne godtgjøres gennem Udbytten af Gjødningen. For dem, der have exporteret de magre og halofedede Dyr, bliver det engelske Marked luffet; de kunne ikke fremdeles sende deres Dyr derover; og naar man har overværet en Udstilling, vil man have seet, at det er en overordentlig stor Mængde Dyr, der høre til denne Klasse. Udkommer nu som Lov det, som vi efter den engelske Konsejlspræsidents sidste Ytringer maa befrygte, kunne vi forudsæ, at det Baand, der hidtil har været lagt paa de nævnte Lande, ogsaa vil blive udvidet til de skandinaviske Lande, Spanien og Portugal. Det heldigste, der altsaa for Øjeblikket staaer i Udsigt, er, at vi saa Lov til at komme til Kysten og paa enkelte bestemte Steder sælge vore Dyr og saa selv eller vedkommende Kjøber foranledige dem slagtede. Det er en meget alvorlig Stilling for vort Land. Tabet, som vil forvoldes ved disse Foranstaltninger fra Englands Side, vil blive stort. Eksporten vil blive betydelig formindstet, og alle de kostbare Foranstaltninger, vi have iværksat: Eshjerg Havneanlæg, den vestjydske Jernbane, Forbindelsen ved Kreaturskibe mellem England paa den ene Side og Eshjerg, Aarhus, Kjøbenhavn, Horsens paa den anden Side — vi bestæftige 10 danske Skibe foruden de skotske i regelmæssig Fart paa England — ville blive udfatte for Tab, som det i Tidens Længde vil være vanskeligt at overvinde; desuden vil ogsaa vort Jordbrug lide, navnlig de magre Jorder i Vestjylland, der i de senere Aar have indrettet sig paa at lade Høsten gaa igjennem Kreaturerne, for paa den Maade at fede dem og sende dem til England i stedse stigende Antal. Vi staa som sagt i den nærmeste Fremtid overfor Udgifter, som maa opfordre os til at gjøre enhver Anstrengelse,

som mulig kunde føre til enten at formilde eller ganske at asperere dette Slag for Danmarks Bedkommende. I hvorvidt der kan være Haab eller ikke, i hvorvidt det kan ansees muligt eller ikke, er ikke nogen Dødelig i Stand til at kunne sige. Det er i England en Kamp, der føres mellem Producenter og Konsumenter; denne Kamp har bestaaet siden Begyndelsen af Fyrrætyerne, ja maaske længere tilbage, og den bestaaer endnu; den har været mere eller mindre heftig og kraftig, og tilspindelende kom man til No derved, at Frihandelsystemet tilspindelende havde vundet en saadan Sejr, at man ikke kunde vente, at en saadan Foranstaltning vilde blive foreslaet, vilde kunne tænkes mulig. Den er ogsaa kun mulig derved, at Importen af amerikansk Kjød er kommen frem; de engelske Producenter støtte sig nemlig hertil og sige til Regjeringen og de engelske Konsumenter: Vi ville ikke berøve Eder billigt Kjød, tværtimod, det vil være os kjært, at der kommer saa meget dødt Kjød fra Amerika og Fastlandet som muligt, kun maa vi være sikre for, at Smitte og Sygdom ikke overføres fra Kontinenterne til vore kostbare Besætninger. Det er deres Argumenter, og Regjeringen, som tæller store Jordbrugere i sin Midte, og som altsaa maa betragtes som direkte Repræsentant for de engelske Producenter, er uomtvistelig tilbøjelig til at støtte Producenternes Fordringer, saa snart den kan øjne, at Forholdsregler fra dens Side ikke ville møde Modstand fra Konsumenternes Side. Den Klippe, hvorpaa den engelske Regjering imidlertid kan strande, er de store Fabrikbyer. Majoriteten af den engelske Befolkning lever af Industri og Bjærgværksdrift, og Minoriteten er Agerbrugere. De første ville ikke rolig se paa, at et saadant Lovforslag bliver ført ud i Livet, men det er sikkert nok, at i det engelske Underhus danne de Minoriteten, og alene det, at den engelske Regjering kan udarbejde en saadan Lov, tyder paa, at den føler sig stærk nok til at kunne gennemføre den eller haaber at kunne det. Overfor saadanne Udsigter staa vi nu, og hvad kunne vi gjøre? Landhusholdningselskabets Indstilling gaaer ud paa at opfordre Regjeringen til i dette Spørgsmaal at vise den yderste Arvaagenhed, den yderste Energi og ikke lade sig skræmme

af de mindre heldige Udsigter, men gaa med god Fortrøstning til den gode Sag, som Danmark forsvarer. Om end vor Indførsel til England efter Procenter ikke danner Hovedkvotabelen af den engelske Konsum, saa er den dog i stadig Stigen, og lægger man det, som gaaer fra Tønningen til England, sammen med det, som gaaer direkte fra Danmark til England, ere vi i Virkeligheden de største Importører i England, og vi have i alle Henseender en sund og god Stilling ligeoverfor England, idet vi kunne støtte os til den gode Sundhedstilstand, som vi hidtil have seet os i Stand til at bevare, og som vi kunne gjøre gjældende ligeoverfor den engelske Regjering. Landhusholdningselskabets Bestyrelse nærer nu det bedste Haab om, at der paa højeste Steder vil blive taget særligt Hensyn til Deputationens Rejse til England og Beretningen og ganske særlig til den Indstilling, som er fulgt med Beretningen, og som gaaer ud paa at opfordre til, at der bliver gjort det yderste fra dansk Side.

Præsidenten. Den næste Sag, hvorom der skal gives Meddelelse, er Afholdelsen af Delegeretmødet paa Landbohøjskolen den 15de og 16de Juni d. A. Paa dette Møde vare omtr. 60 Landboforeninger repræsenterede ved ca. 100 Delegerede, og der blev truffet de fornødne Foranstaltninger til Afholdelsen af den 14de danske Landmandsforsamling i Svendborg næste Aar. Den lokale Bestyrelse, som da blev valgt, har haft adskillige Sammenkomster, og man er nu rykket saa vidt frem, at der foreligger en Virksomhedsplan for den 14de danske Landmandsforsamling. Paa Delegeretmødet blev der af en af de Delegerede fremsat Ønske om, at Selskabet vilde tage sig af en Sag, som har megen Interesse for Landbrugerne, nemlig Forsendelsen af Mejeriprodukter med Jernbaner og Dampskibe. Der blev anket over, at disse Produkter meget ofte bleve slet behandlede, og at navnlig Smørret led overordentlig meget. Landhusholdningselskabets Præsidium har i den Afledning indledet Forhandlinger med alle Jernbanebestyrelser og med en stor Del Dampskibsselskabers Bestyrelser om denne Sags Ordning paa en saadan Maade, at Forsendelserne ere sikrede mod de Tab, der foranlediges

ved uforfigtig Behandling, og det har været tilfredsstillende at modtage fra de vedkommende Bestyrelser imødkommende Svar i den Henseende.

Ved det Møde, som blev afholdt ifjor i December Maaned i Anledning af Oстеudstillingen, stillede en Opfordring til Selskabet om at støtte denne Sag. Landhusholdnings-selskabet har imidlertid ikke troet at burde tage Sagen direkte i sin Haand, og det har derfor rettet en Opfordring til de Herrer Broge, Busck, Holm, Bruus og Segelcke om at tage Sagen i deres Haand og foranledige afholdt en Udstilling iaar af Ost. Der er bevilget 500 Kr. til denne Udstilling, og de nævnte Herrer ere opfordrede til at afgive en Betænkning over, hvorledes denne Sag for Fremtiden bedst lader sig ordne paa en heldig og kontinuerlig Maade. Om de 500 Kr. ville gaa med, eller om Foretagendet kommer til at bære sig selv, vides ikke.

Af andre Sager, som have særlig Interesse, skal nævnes Inspektør Feilbergs Rejse i det nordlige Island. De Herrer ville erindre, at han ifjor berejste det sydlige Island; iaar har han fortsat Rejsen til det nordlige Island. Til Rejsen baade iaar og ifjor var bevilget 2000 Kr., og det stiller sig nu saaledes, at Hr. Feilberg har antaget, at det af Landhusholdnings-selskabet til Disposition stillede Beløb overstiger hans Behov, hvorfor han har sendt 1000 Kr. tilbage. Landhusholdnings-selskabet har derefter truffet den Aftale med Hr. Feilberg, at han til næste Aar foretager en Rejse til de Egne af Norge, der ligge under samme Bredegrad som Island, for at gjøre sig bekendt med de Forhold der, som kunne have Interesse ved Behandlingen af det islandske Spørgsmaal, og det har til denne Rejse stillet det tiloversblevne Beløb til Disposition.

Profesor Jørgensen. Hvad den sidstnævnte Sag angaaer skal Taleren bemærke, at man har faaet den Overbevisning, at der maatte er meget at gjøre paa Island; men man har hidtil savnet et nøje Kjendskab til Landboforholdene deroppe, og det var derfor ønskeligt, om disse Forhold kunde blive set af en Mand, som var velvillig og upartisk, som kunde dømme om, hvad der

var at udrette, og som var kyndig nok til at kunne foreslaa de Midler, der skulde arbejdes med. Man søgte længe om en saadan Mand og var endelig saa heldig at finde Hr. Feilberg, der var villig til at paatage sig dette Hverv. Han er Landbrugs-kandidat og er ansat ved Udtørringen af Søborg Sø; ligesom han ogsaa har udtørret Næsbyholm Sø, hvorved han har erhvervet sig et Navn som den, der har Kjendskab til Engforhold; og da der paa Island jo ikke kan være Tale om Agerbrug, men kun om Anvendelse af Græs paa bedste Maade, vare vi glade, da Hr. Feilberg paatog sig at ville undersøge Forholdene. Af den Sum, som var ham tilstaaet, har han imidlertid sendt Halvdelen tilbage; det var paafaldende, thi han maatte, efter alt, hvad der foreligger, have brugt disse Penge. Der blev derfor skrevet til ham, at det var ikke klart, hvorledes der kunde blive noget tilovers; han maatte da have brugt af sine egne Midler. Det havde han ganske rigtig, og det endda en ikke saa ringe Sum; men han vilde ikke stille større Fordringer til Selskabets Kasse. Præsibiet kunde ikke gaa ind paa, at han skulde gjøre Rejssen for egen Regning, og der blev derfor skrevet tilbage til ham, at man kunde ikke modtage Pengene; de maatte betragtes som hans Ejendom. Herpaa svarede Hr. Feilberg, at han da vilde anvende Pengene til en Rejse i Norge, hvorved han mente bedre at kunne udtale sig om den Retning, hvori man skulde understøtte Landboforholdene paa Island. Der er ikke Tvivl om, at man enten iaar eller næste Aar efter endt Rejse vil faa en Beretning af stor Interesse, som vil være Selskabet til stor Hjælp for at støtte det islandske Landvæsen.

Præsidenten. Af andre Udgifter skal jeg nævne en Rejse, som Selskabets Konsulent i Husdyraavl, Dyrslæge Jessen, foretog i Forbindelse med de Herrer, der rejste som Deputation til England. Han ledsagede først Deputationen og berejste derefter de engelske Markeder. Om denne Rejse har han indgivet to Beretninger til Præsibiet; den ene angaaer det engelske Rjødmarked, og den anden Indførselen af amerikansk Rjød

til England. Begge disse Beretninger have været offentliggjorte i Tidsskrift for Landøkonomi.

Endvidere har der været tilslaaet en Understøttelse af 500 Kr. til Mejeriasistent Larsen til en Rejse i England, og 200 Kr. til Landbrugskandidat A. Hansen til Uddannelse i det praktiske Mejeri. Til Foreningen for indenlandsk Frøavl er der ydet et Bidrag af 300 Kr., da den Sag, Foreningen beskæftiger sig med, maa erkjendes at være af stor Nytte, og da Foreningen ikke har fundet en saa stærk Tilslutning, som det var ønskeligt eller antaget, er en lignende Sum foreslaaet iaar. Skolelærer Nielsen i Orsløv pr. Skjelskør har i længere Tid foretaget Undersøgelser angaaende Græsmarkerne, Dyrkning af Foderplanter, Udryddelse af Ukrudarter og Snyltesvampe. Denne Virksomhed har, som Alle ville indrømme, en saa stor Betydning og Interesse, at Præsbidet har anseet det rigtigt at støtte den og fikke sig denne Mand, fordi vi have saa eller ingen, der ere saa vel skikede til denne Virksomhed som han. Saaer han ikke Understøttelse, er han ikke i Stand til at fortsætte sin Virksomhed. Der er derfor for indeværende Aar udbetalt ham 600 Kr. — Selskabet har ligeledes i sin Tid troet det rigtigt at sætte sig i Bevægelse, da det hørtes, at Koloradobillen var kommen til Tyskland, og man maatte være forberedt paa at se de skadelige Virkninger deraf i Europa. Der blev strax gjort Forestillinger overfor Indenrigsministeriet, og Resultatet er blevet, at det er paalagt Politiet at meddele øjeblikkelig til nærmeste Foresatte, naar der fremkommer noget, som kan tyde paa, at Koloradobillen skulde lade sig tilsynes her i Landet. Hidtil er dette heldigvis ikke skeet. — Til Selskabet er indkommet 2 Skrivelser, der angaa Skade foranlediget ved Insekter. Den ene er fra Faaborgegnen, og man har i den Anledning anmodet Dr. Meinert om at rejse over og undersøge Skaden. Den anden, som er fra Roldings Landboforening, angaaer Skade foraarsaget ved Oldenborrelarver og er indkommen i de sidste Dage. Der vil fra Selskabets Side saa vidt muligt blive gjort, hvad der kan gøres i denne Sag; foreløbig vil man søge at saa Sagen drøftet ved et Møde i

Selskabet i Vinterens Løb. — For at fremme Udgiøvelsen af Prof. Schjødtes Vært om de danske Mark- og Skovinfekter, hvilket Vært bliver ledsaget af illustrerede Tavler, yder Selskabet en Understøttelse af 500 Kr. for hvert Hefte.

De Skrifter, der ere udkomne ved Selskabets Foranstaltning ere: Selskabets Aarsberetning for 1876—77 i 4500 Exemplarer; andet Dplag af Buus: Maltekøernes Behandling i 2000 Exempl.; andet Dplag af Johnston: Katekismus i Agerdyrkningskemi og Jordbundslære i 3000 Exempl. og Meddelelse om Foranstaltninger for at bevare for Danmark en uhindret Indførsel af levende Kvæg til Storbritanien i 800 Exempl. Endelig er der anskaffet en Del Instrumenter til Maaling af Jordvarmen.

Hvad Selskabets Virksomhed m. H. t. Læringes Uddannelse angaaer, da stiller det sig saaledes, at der er 117 Landvæsenlærlinge, 3 Mejerfelærlinge, 8 Mejeribestyrerlærlinge, 6 Mejeribødkerlærlinge og 2 Lærlinge i Skotland. Der vil ikke mere blive antaget Mejerfæ- og Mejeribestyrerlærlinge og heller ikke Lærlinge til Skotland, da Mr. Goodlett, der hidtil har taget sig af denne Sag, ikke mere ønsker at modtage nogen Lærling.

Hvad det nu foreliggende Forslag til Budget for Regnskabsaaet 1878—79 angaaer, da vil man se, at det ligner de foregaaende Aars; dog skal jeg her bemærke, at det løbende Aars Regnskabsoversigt viser, at man desværre arbejder med en Underballance, som ikke er ubetydelig, nemlig 1800 Kr. Det er denne Underballance, som har foranlediget Selskabets Bestyrelse til at lade udgaa en Rundskrivelse til alle Selskabets Medlemmer. I denne gjøres opmærksom paa, hvorledes Forholdene stille sig for Øjeblikket, og at de stigende Fordringer, der i mange Retninger gjøres til Selskabet, ogsaa kræve forøgede pekuniære Midler; da man desuden maa anse det for meget uheldigt, om Selskabet skulde begrænse eller formindste sin Virksomhed, har man troet det rigtigt at fremkomme med en Opfordring til alle Selskabets Medlemmer om at støtte Selskabet ved at søge at tilvejebringe en større Tilgang af Medlemmer. Som de Herrer vide, er

Kontingentet 20 Kr. aarlig, men derfor kan man dog ikke regne, at Selskabet, fordi det nu har faaet 100 nye Medlemmer, faaer en forøget Nettoindtægt af 2000 Kr.; det forøgede Medlemstal medfører ogsaa større Udgift, idet hvert Medlem faaer tilsendt Selskabets Skrifter, og Udgiften hertil kan ikke anslaaes til mindre end 10 Kr. pr. Medlem. De 100 nye Medlemmer give altsaa kun en Fremgang i Indtægten af 1000 Kr.

Budgettet er saalydende:

		Indtægt.	
Konto.	Forventet Kassebeholdning $\frac{1}{4}$ 1878		÷ 1803 Kr.
A.	Medlemskontingenter	13540	—
B.	Renter af Selskabets Aktiver	11872	—
C.	Statskassens Tilskud	3200	—
D.	Statsraad Schous Legat	200	—
E.	Forstjellige Indtægter, navnlig Salg af Bøger	1091	—
			28100 Kr.

		Udgift.	
Konto.			
1.	Udarbejdelse og Trykning af landøkonomiske Skrifter	2100	Kr.
2.	Anskaffelse af landøkonomiske og naturvidenskabelige Skrifter til Uddeling	6000	—
3.	Selskabets Foredrags- og Diskussionsmøder	400	—
4.	Folkelig Undervisning, navnlig ved populære Foredrag	200	—
5.	Mælkeproduktionens Fremme	3000	—
6.	Kvægavlens Fremme	3000	—
7.	Rejseunderstøttelser	2000	—
8.	Selskabets Lærlinge	1200	—
9.	Hædersbelønninger for Landboslid	200	—
10.	Biavlens og andre til Landbrug sig støttende Erhverv	500	—
11.	Færøerne, Island og Grønland	900	—
12.	Udstillinger	2800	—
			22300 Kr.
At overføre			

Konto.	Overført . . .	22300 Kr.
13. Drøningens Fremme		100 —
14. Forsøg, kemiske Analyser o. Ig.		1000 —
15. Lønninger og Enkeunderstøttelser		4000 —
16. Regnskabsføring		920 —
17. Fragt og Porto		600 —
18. Kontorudgifter, Inventarium, Bekjendtgørelser, Brændsel osv.		900 —
		29820 Kr.
	Indtægt . . .	28100 —
		Forventet Kassebeholdning ^{31/a} 1879 . . ÷ 1720 Kr.

ad. 5. Præsidenten. Ved Generalforsamlingen i 1874 blev Udgiften hertil bevilget for et Tidsrum af 3 Aar. Denne Periode er nu udløben, og det er Bestyrelsens og Præsidiets Indstilling, at Generalforsamlingen paany bevilger denne Udgift for et Tidsrum af 3 Aar. Alle ville vistnok være enige om, at vi kun kunne glæde os over, at vore Mejeriprodukter have naaet en saa stor Fuldkommenhed, at de nyde en prisværdig Anerkjendelse paa alle store Markeder. At de have naaet denne Godhed og Anerkjendelse, skyldes den Omstændighed, at den praktiske Gjerning bliver understøttet af Videnskaben og da fornemmelig af Prof. Segelcke. Det forekommer derfor Bestyrelsen, at det er ønskeligt, at dette Beløb bliver bevilget for de næste 3 Aar baade for Sagens egen Skyld, og fordi man derigjennem voterer Professor Segelcke en Tak for hans Virksomhed. — Kammerraad Andersen forespurgte, om man kunde vente, at det Classenske Fideikommiss fremdeles vilde støtte Sagen. — Præsidenten antog, at der ikke var Grund til at vente andet. — Forslaget vedtoges enstemmig.

ad. 6. Præsidenten. Denne Udgift, til en Husdyrkonsulent, har været krævet fra mange Sider. At den ikke er bleven afholdt tidligere, ligger i, at man ikke havde en kvalificeret Mand til Gjerningen; det tør vistnok nu udtales, at der er tilvejebragt det, der maa ønskes.

Profesfor Jørgensen. Det er egentlig først iaar, at Hr. Jessen har begyndt sin Virksomhed med at rejse omkring i Landet. Han har isørigt iaar gjort 2 Rejser, en til England og en til Norge, hvor han overværede Landbrugsmødet. Det er naturligvis langt fra, at der kan udtales nogen Dom over hans Virksomhed, men saa meget kan dog siges, at alt, hvad der er kommet til Selskabets Kundskab om Hr. Jessen, har været gunstigt og gaaer altsammen i den Retning, at man maa anse Valget for saare heldigt.

Statsraad Tesdorpf formodede efter det Bekjendtskab, han havde til Hr. Jessen, at de Forhaabninger, som Prof. Jørgensen havde udtalt, ville gaa i Opfyldelse. Hr. Jessen indtræder i sin Virksomhed under meget heldige Forhold. Hele vor Husdyravl er i en saa stærkt fremadskridende Bevægelse, at en solid og kundskabsrig Konsulent paa dette Omraade vil blive jo længere jo mere velkommen. Han vil være Konsulent med Hensyn til vor gamle Kvægstamme; han vil være Konsulent med Hensyn til Krydsningsspørgsmaalet, hvor det er berettiget og træder frem; men han vil især efter den personlige Erfaring, Taleren har havt Lejlighed til at gjøre, siden Hr. Jessen har begyndt sin Virksomhed, støtte vore Bestræbelser for at danne Stammer. Der er til de danske Jordbrugere stillet den særlige Opfordring at lægge sig efter Dannelsen af solide Stammer. Dette er imidlertid vanskeligt, eftersom man saavel i Jylland som paa Derne savner Stamtaavler over jydsk Kvæg og Anglerkvæg; deres Dannelse vil først skaffe Opdrættet det Fundament, som er nødvendigt, naar der skal dannes solide og varige Stammer. Hr. Jessen er baade paa Derne og i Jylland stærkt sysselsat med Dannelsen af disse Stamtaavler, hvilket er et meget betydeligt Opus, eftersom det Materiale, der foreligger, paa ingen Maade kan siges at være fyldestgjørende, men dog saaledes, at man ved Hjælp deraf kan danne Fundamentet. Ved Hjælp af disse Stamtaavler i Forbindelse med en nøjagtig Sagttagelse af de enkelte Individuer i vore Besætninger ville solide Stammer kunne tilvejebringes. Det er gennem dette Middel, at den engelske Kvægavl har gjort saa

overordentlig store Fremskridt, og at bringe dette Middel, om end naturligvis i meget mindre Maalestok, til Anvendelse paa dansk Jordbund vil være en stor Herlighed, og det vil være en fortjenstfuld Handling af Landhusholdningssekskabet, naar det yder sin betydelige Skjærv dertil.

Proprietær Heide. Vilde det ikke være heldigt, om Hr. Jessen yderligere fik det Hverv at tilvejebringe offentlige Stamtabler for rødt Kvæg. I Sjælland har man begyndt at føre Stambøger for jydsk Kvæg og Heste, og Taleren lover sig i en senere Fremtid et ikke ringe Resultat deraf. Disse Stambøger kontrolleres af Landboforeningerne enten ved Udvalg eller ved Dommerkomiteer, som attestere Indførelsen i Stambøgerne.

Statsraad Tesdorpf skjønner ikke rettere, end at de private Stambøger maa gaa forud for de offentlige. Han har hørt dem omtale paa enkelte Steder i Udlandet, men han har ikke truffet dem som værende i Virksomhed, og for Resten vare vistnok private Stamtabler gaaede forud.

Proprietær Heide. I England har Stambogen over Kort-hornskvæget været et privat Foretagende, men der er dannet et Selskab, som har kjøbt Stambøgerne for at føre dem under Kontrol. For tre Maaneder siden har man i Randers gjort en Begyndelse med Førelse af Stambøger, i hvilke de ved Dyrefluerne præmiebelønnede Dyr indføres, støttende sig til Attester fra vedkommende Landboforeninger eller Dommerkomiteer. Taleren troer, at Stambøgerne for rødt Kvæg burde være fælles for Derne og Sjælland. I Frankrig og Belgien har man offentlige Stambøger og ogsaa i Holland.

Inspektør Buus troer, at den Maade, hvorpaa Hr. Jessen har grebet Sagen an foreløbig, er meget god. De Stambøger, her er Tale om, ere noget andet, end hvad der er paabegyndt af Landboforeningerne i Sjælland, hvor det kun er det enkelte anerkjendte Ibsrevne Individ, der indføres i den offentlige Stambog. Derimod er der baade paa Derne og i Sjælland mange Besætninger, hvis Slægtregistre kunne føres 30 Aar tilbage, men om hvilke Oplysningerne ere spredte paa forskjellige Steder. At op-

søge saadanne Besætninger og indsamle Raamaterialet og bearbejde det, er det, Hr. Jesfen er beskæftiget med. At disse Stambøger senere blive offentlige, vil ingen Stade være til, men det ligger ikke for i dette Øjeblik.

Kammerraad Andersen. Man har allerede siden Landmandsmødet i Kjøbenhavn i 1869 arbejdet i den paaapegede Retning, idet der ved Dyrskuerne siden den Tid er tilført Dommerprotokollerne Stamtaavler, og det vilde være ønskeligt, om Hr. Jesfen vilde tage sig meget af den Sag.

Forstander la Cour forstod ikke, om det var en Opfordring, der herfra skulde stilles til den 14de danske Landmandsforsamling, at Hr. Jesfen skulde have Stamtaavlerne over Dyrene og sammenarbejde dem.

Kammerraad Andersen mente, at Hr. Jesfen burde være tilstede ved den 14de danske Landmandsforsamling og der tage sig særlig af Sagen.

Proprietær Hejde vil forvare sig imod, at han skulde have fremsat nogen nedsettende Bemærkning med Hensyn til Hr. Jesfens Bestræbelser i den omhandlede Retning. Han har heller ikke fra raadet at føre private Stamtaavler, men disse kunne aldrig faa den Betydning som de offentlige, og de kunne ogsaa gaa til Grunde. Staaer det hele derimod under Landhusholdningssekskabets Ledelse og støttes af Landbosforeningerne her i Landet og af Dommerne ved de større og mindre Dyrskuer, saa faaer det hele en vis Soliditet, og der bliver Sikkerhed for, at Materialet bliver tilstede. Taleren troer, at vi skulde jo før jo hellere begynde med at tilvejebringe Stamtaavler over prisbelønnede Dyr.

ad. 14. Statsraad Tesdorpf. Under denne Post fremkommer 600 Kr. til Skolelærer P. Nielsen i Ørslev for at støtte hans Virksomhed med Hensyn til at udbrede Kjendskab til Græsmarkernes bedst mulige Dannelsje. Nielsen er bekendt som en praktisk Botaniker, og ved de mange Undersøgelser, han har anstillet, vil han for Jordbrugerne være en passende Konsulent med Hensyn til Forbedringen af vore Græsmarker. Han er villig til at svare paa skriftlig Forespørgsel, og han er ogsaa villig til at

møde Efteraar og Foraar og Sommer for at gjøre Græsmarkerne og Klovermarkerne til Gjenstand for en omhyggelig og nøjagtig Undersøgelse og derefter afgive sit Skjøn over, hvorledes der bør gaaes frem for at tilvejebringe heldige Resultater. Det Savn, som afhjælpes, naar denne Mands Virksomhed Tid efter anden udvikles og rigtig benyttes af Jordbrugerne, er vistnok meget stort. At tilvejebringe under normale Vejrforhold en frodig, sund og god Græsmark hele Aaret rundt er en Opgave, som er saa overordentlig vanskelig for Jordbrugerne, at enhver solid Haandsrækning paa dette Omraade vil blive paastjønnet og anerkjendt. Taleren har havt Nielsens Besøg i to Aar. Det første Aar kom han tilligemed Udgiverne af Landmandsblade, Jensen og Jakobsen; iaar har han været alene. Han har undersøgt enhver Mark paa Gaarden og derpaa udkastet Forslag til Besaningen af Klovermarkerne og Græsmarkerne i 1877. Taleren har fuldstændig fulgt hans Anvisning, som er væsentlig forskjellig fra, hvad der tidligere er gjort. Han har atter i dette Efteraar været tilstede paa Gaarden og dannet nye Forslag for Besaningen til Foraaret 1878, og det vil være nødvendigt, at han kommer igjen i 1878 for at se Markerne i Flor. Nielsen vil vistnok i Løbet af Vinteren holde et Foredrag og indlede en Diskussion i et af Selskabets Møder over Dannelsen af Græsmarker, og han vil vistnok gjøre det saaledes, at hans Foredrag vil blive hørt med Interesse. Han er i alle Henseender en udmærket Mand i sit Fag, og Bestyrelsen kan kun anse det for overordentlig heldigt, at hans Kundskaber og Erfaringer komme vort Agerbrug tilgode. Han er Skolelærer, og de 600 Kr., han faaer, anvender han til Løn for en Hjælperlærer for selv at kunne anvende sin Tid paa Botaniken. Havde man fuldstændig Raad dertil, var det maatte det bedste at stille Nielsen saaledes, at han kunde anvende al sin Tid i det nævnte Djemed, men foreløbig antager man dog, at der ved den givne Understøttelse er ydet denne Sag en god Hjælp.

Redaktør Møller-Holst kan slutte sig til den Anbefaling, som Statsraad Tesdorpf har givet Nielsen; han er ogsaa overbevist om, at Nielsen vil gjøre megen Nytte, og at det er i en

heldig Stund, at han har faaet frie Hænder, saa at han kan arbejde usforstyrret. Man maa lykønske Selskabet til, at det har taget fat paa denne Sag. Det forekommer imidlertid Taleren, at medens Selskabet udgiver ikke saa faa tusind Kroner til Husdyravl og andre Grene af Landbruget, bliver Plantekulturen aldeles forsømt. De 600 Kr. til Nielsen og de 300 Kr. til Foreningen for indenlandsk Frøavl skjule sig under forskjellige Konti og komme slet ikke særlig frem, skjøndt Plantekulturen vistnok kunde fortjene en bedre Plads. For Flertallet af Jordbrugerne staaer Plantekulturen paa et maadeligt Trin; vi se meget urene Marker, baade Korn- og Græsmarker; den fortjener derfor vistnok almindelig Opmærksomhed fra Selskabets Side, og Taleren vilde bede om, at den faaer en saadan Plads i Budgettet, at man kan finde, fra hvilket Aar Landhusholdnings-selskabet begyndte at virke for denne Sag.

Forstander La Cour har opstillet Budget-Forslagene, og det maa derfor ogsaa være ham tilladt at besvare den Anke, der er rejst. Ved Generalforsamlingen ifjor lod Anken, at Selskabet gjorde alt for Jorden og Planterne, men intet for Kvæget. I Aar høre vi, at Selskabet ikke gjør noget for Planterne. Hertil vil kunne svares, som der blev svaret ifjor, at naar man gjorde noget for Planterne og Jorden, arbejdede man netop for at fremstafte Hovedbetingelserne for, at Kvæget kunde komme tilstede, og først naar det var gjort, kunde man tage fat paa Kvæget, og det vil ikke kunne nægtes, at Selskabets Virksomhed med Hensyn til at gjøre Jorden sund og frugtbar ved Dræning og paa anden Maade ogsaa kommer Plantekulturen til Nytte. Det vil være vanskeligt paa Budgettet at stykke de mange Poster ud, som Selskabets omfattende Virksomhed vil kunne foranledige; naar de 300 Kr. til Foreningen for indenlandsk Frøavl ere satte ind under „Draalen, og andre til Landbruget sig støttende Erhverv“ er det ganske vist for saa vidt uheldigt, som Draalen spiller en mindre betydelig Rolle, men Taleren har dog ikke kunnet skjønne rettere, end at da Frøavlerforeningens Virksomhed nærmest gaaer ud paa at stafte Smaafolk Erhverv ved Frøavl, som støtter sig til deres

Landbrug, saa havde denne Udgift sin virkelige Plads under de til Landbruget sig støttende Erhverv, hvorimod Nielsens Virksomhed nærmest maatte komme ind under Forsøg. De fremkomne Udtalelser skulde imidlertid blive tagne ad notam, og der skal daaare blive foreslaaet en Konto, hvor vi kunne faa begge Dele sammen.

Præsidenten. Som sædvanlig maa det vel antages, at Generalforsamlingen giver Præsidiets Bemyndigelse til at anvende det, som spares paa en Konto, paa en anden, naar der er Trang dertil.

Da Ingen udtalte sig herimod, betragtedes Bemyndigelsen som given.

Derefter meddelte Møller-Holst følgende Aarsberetning for „Fond til Landmænds Uddannelse“:

Bestyrelsen for det 8de Forretningsaar modtog ved sin Tiltrædelse en Sparekassebeholdning af	884	Fr.	25	Øre
Hertil er kommen fra 4 tidligere Bidragydere	44	—	—	—
Renter	15	—	70	—
	<hr/>			
Salt	943	Fr.	95	Øre

Indkjøbt en tgl. 4-pCt.s Obligation paa

1000 Kroner	905	—	29	—
	<hr/>			
Beholdning	38	Fr.	66	Øre

Fondets Rentemidler have i det forløbne Aar bestaaet af:

Et Overflud af	240	Fr.	79	Øre
Folio-Rente i Privatbanken	4	—	53	—
Renter i Juni og Decbr. Terminer 1877 af 21600 Kr. tgl. Obligationer	864	—	—	—
	<hr/>			
Salt	1109	Fr.	32	Øre

Efter Bestyrelsens den 27de Marts udstedte Bekjendtgjørelse om de ledige Stipendier indkom 9 Ansøgninger, hvoraf 4 kunde komme i Betragtning. Der tilstodes saaledes Landbrugseleverne Niels Peter Hansen, der i afvigte Aar havde Understøttelse af Fondet, og Diderik Müller, Søn af Sognepræsten i Hvgum ved Lemvig, hver 240 Kr., nemlig 30 Kr. maanedlig i 8 Maa-

needer. Desuden tilstodes der Niels Korsgaard Jakobsen af Narup Mølle ved Thisted, 22 $\frac{1}{2}$ Aar gammel, og Carl Hansen Schmidt, 24 Aar gammel, Søn af en mindre Jordbruger i Skjærup ved Vejle, hver en lignende Understøttelse af 240 Kr., nemlig 20 Kr. maanedlig i 12 Maaneder, fra 23de August d. A. at regne, for at indtræde som Landbrugselever ved Landbohøjskolen.

Udgifterne have i Genhold hertil været:

4 Stipendier à 240 Kr.	960 Kr.	„ Dre
Bekjendtgjørelser i „Berl. Tid.“	12 — 48 —	
	<hr/>	
	972 Kr.	48 Dre

Der vil saaledes blive et Overskud af 136 Kr. 84 Dre at overføre paa næste Aars Regnskab.

December 1877.

Præsidenten udtalte en Tak til Møller-Holst for hans Virksomhed ved Fonden, og til Inspektør Buus for den Maade, hvorpaa han bidrager til, at den Uddannelse, der gives Lærlingene, virkelig fører til Maalet. Det er jo klart, at den blotte Anbringelse af Lærlingene ikke vil føre til noget Maaal, naar den ikke kontrolleres paa en saadan Maade, at man virkelig kan se, hvorledes de unge Mennesker benytte Tiden, og hvorledes de blive oplærte. Dette kan, efter alt hvad der foreligger, kun gøres paa en Maade, nemlig den, at de Dagbøger, Lærlingene føre, blive gennemsete og kritiserede, og naar man nu veed, at vi have ca. 120 Lærlinge, fra hvem der indkomme Dagbøger hvert Aar, vil man kunne indse, at det er et ikke ringe Arbejde at gennemlæse dem og undersøge dem; men det er i mange Aar udført med Ufortrødenhed og stor Dydighed af Hr. Buus, og vi skyldte ham en ganske særlig Tak derfor. Det er ved hans Hjælp, at Institutionen er kommen til at udrette noget.

Profesfor Jørgensen vil blot for at forebygge Misforstaaelse meddele, at man kan blive optaget som Medlem paa enhver Tid af Aaret ved blot at melde sig. Samtidig med Anmeldelsen eller kort efter faaer man Underretning om; at man vil blive foreslaet som Medlem og Indbydelse til at komme til Sel-

flabets Meder; man er altsaa faktisk Medlem; der mangler kun den formelle Bekræftelse af Bestyrelsesraadet, som Lovene udkræve.

Kammerraad Lembke. Der er af det ærede Præsidium meddeelt Forsamlingen meget interessante Oplysninger om den overordentlige Virksomhed, der udfoldes for at bevare Danmarks Ret til at indføre levende Kreaturer i England. Der er lagt stor Vægt paa den Betydning, som det har for det danske Landbrug, at denne Ret bevares. Etatsraad Tesdorpf oplyste os om, at Antallet af de levende Kreaturer, der udføres, er steget fra 6 - 8000 til 58000 Stkr. stort Kvæg. Det er jo en ganske overordentlig Tilvæxt. Spørger man imidlertid, om der samtidig med denne Forøgelse er gjort noget for at forbedre Transporten af Kreaturer, maa man desværre svare nej. Der staaer i den Henseende overordentlig meget tilbage at ønske. Kreaturer dø paa Vejen til Kjøbenhavn paa Grund af daarlig Behandling; Fedesvin dø om Sommeren som Følge af, at de ere udsatte for den stikkende Solhede, og Lødetøer komme om Vinteren med Is ned ad Kyggen. Taleren skal ikke forsøge at indlede en Diskussion om dette Spørgsmaal, men han skal kun gjøre den Henstilling til det ærede Præsidium, om der ikke fra Landhusholdningssekskabets Side skulde kunne gjøres noget for at forbedre Transporten. Der er ikke Spørgsmaal om, at Etatsraad Tesdorpf havde Ret, naar han sagde, at det er af yderste Bigtighed for at kunne føre levende Kreaturer til England, at det kan siges med Rette, at Kreaturerens Sundhedstilstand er god, og at der her tillands gjøres alt for at bevare den; men det gjøres ikke, naar Dyrene paa Jernbaner og Dampskibe ere udsatte for Lidelser og Sygdomme.

Etatsraad Tesdorpf. Det er meget heldigt, at dette Spørgsmaal atter er blevet braget frem. Det var vistnok meget ussikkert, om Exporten af levende Dyr skjøntedes al den Opmærksomhed, som tænkes kan, baade med Hensyn til Dyrenes Behandling og Forplejning. Det er imidlertid vanskeligt at sige, i hvilken Grad tillige Forbringere i den Retning opfyldes eller ej, men en fuldkomnere og omhyggeligere Pleje vil vistnok kunne indføres, og vi vilde ogsaa kunne tilvejebringe

Skibe, som kunde være mere fyldestgjørende end de 10 danske og 3 skotske Skibe, som for Tiden besørge Transporten. Taleren maatte dog nære Tvivl om, hvorvidt man var berettiget til paa nogen Maade at sælde en nedsættende Dom om Kreaturerne Behandling paa Vejen fra Danmark til England, det være sig fra Esbjerg eller fra andre jydsk Havne eller fra Kjøbenhavn. Taleren har nu siden 1865, da vi begyndte at exportere levende Dyr fra Østersøen, aarlig deltaget i denne Export med et ikke saa ganske ubetydeligt Antal Kreaturer; han har ogsaa stundom benyttet en anden Exportvej, nemlig over Hamburg, og han har saaledes haft god Lejlighed til at iagttage den Omsorg med Hensyn til Dyrenes Forplejning og Behandling, som udvises fra disse Exportpladse, og han maa da bestemt udtale, at den Omsorg, der vises paa Skibene fra de danske Havne, baade paa de danske og skotske Skibe, udmærker sig paa en særdeles tilfredsstillende Maade i Sammenligning med den Omsorg, der udvises mod Dyrene fra de tyske Havne. Med Hensyn til Tabet af Dyr, da falder en Sammenligning ogsaa ud til Fordel for Exporten fra de danske Havne. Taleren har i de Aar, han har exporteret, affendt 4—500 levende Dyr fra Kjøbenhavn aarlig og ikke alene ikke mistet et eneste, men ikke engang faaet Underretning fra sin meget omhyggelige Kommissiønær om, at et eneste af disse Dyr er blevet bestadiget, hvorimod han har haft betydelige Tab fra Hamburg til England. I det Hele taget ere Tabene paa den sidste Route overvejende større end paa Routen Kjøbenhavn om ad Stagen til England. Der kunde nu stilles det Spørgsmaal, hvorvidt der ikke kan gjøres mere end blot sørge for en god Transport, og et Spørgsmaal, der er kommet frem i Landhus-holdningssekskabet, er det: burde vi ikke opfordre Regjeringen til aldeles at forhindre Udfibning i de 3 værste Vintermaaneder. Der er i Bestyrelsen blevet stillet Forslag i den Retning, og det blev ogsaa vedtaget, men det blev saa senere forandret derhen, at Esbjerg skulde undtages fra Forbudet paa Grund af den kortere Afstand til England og følgelig hurtigere Transport. Landhus-holdningssekskabet's ofte nævnte Indstilling til Regjeringen gaaer

derfor ud paa, at Transporten af levende Kreaturer rundt om Stagen forbydes i de 3 Vintermaaneder, medens den derimod er tilladt fra Esbjerg. Taleren har troet at burde anføre dette for at vise, at Landhusholdningselskabet har sin Opmærksomhed henvendt paa denne Sag.

Kammerraad Lembke har været overordentlig glad ved at høre den Roes, som Etatsraad Tesdorpf tildele Dampskibene for den Maade, hvorpaa de befordrede levende Kreaturer. Taleren har al Grund til at underskrive denne Dom, og naar Etatsraad Tesdorpf ytrede sig, som om Taleren skulde have sagt noget andet, saa maa han (Taleren) tilskrive sig selv Skylden. Han maa rimeligvis have udtalt sig noget uklart, muligvis fordi han ikke har ønsket at fremhæve skarpt det Maal, han i Grunden sigtede til. Der er vistnok ikke Spor af Grund til at klage over Transporten af Kreaturer fra de danske Havne til England, og det vilde være overordentlig heldigt, om Exporten kunde standses i de 3 Vintermaaneder. Men der er en anden Befordring, som der er meget at klage over, og det er Befordringen indenfor Danmarks Grænser, og Taleren skal for ikke at blive misforstaaet fremhæve den udtrykkelig, det er Befordringen paa de sjællandske Jernbaner og paa Dampskibene fra Korsør til Kiel. Der foregaaer her adskilligt, som det vel er værd at lægge Mærke til. Fjedesvin, som komme til Korsør og skulle til Kiel, blive med Hug jagne ned ad en Straaplan. I et andet Skib tager man et Tov — man anskaffer ikke en Sele — snører det om Livet paa Dyret og lader det paa den Maade komme ned i Lasten. Naar de saa ere komne derned, ligge de mellem hinanden og ovenpaa hinanden, og naar de komme til Kiel, ere flere kvalte. Paa Postskibene gjør man gjældende, at man umulig kan, hvad Foreningen til Dyrenes Beskyttelse har anmodet om, sætte Skillerum i Lasten. Taleren antager, at man maatte kunne finde paa at sætte Skillerum i Lasten, saaledes at hvert Dyr kunde faa sin egen Baas. Paa det sjællandske Jernbaneselskabs Baner foregaaer ogsaa adskilligt, som det var ønskeligt, at Præsidiets havde sin Opmærksomhed henvendt paa. Det gjælder her om store Værdier.

Landhusholdningssekskabet har viist, at det tager Hensyn til det pekuniære, men det har ogsaa viist, at det tager Hensyn til humane Bestræbelser, og her er et Punkt, hvor Landhusholdningssekskabet og Foreningen til Dyrenes Beskyttelse maatte kunne gaa Haand i Haand.

Statsraad Tessdorpf. Taleren troede sig før opfordret til at imødegaa den foregaaende Taler, men han skal i dette Spørgsmaal fuldstændig slutte sig til ham; hans Erfaring gaaer i samme Retning. Han kan paa ingen Maade klage over den Befordring, som det forenede Dampskibsekskab stiller til Producenternes og og Opdrætternes Raadighed; tvertimod, Skibene ere af første Klasse, og deres Førere lade intet tilbage at ønske, men disse Skibe blive ofte overlæssede, det vil sige ladede for stærkt, saa at Dyrene faa et saa indskrænket Rum, som paa ingen Maade er tilstedeligt. Det erfare vi stadig paa den lille Route Nykjøbing—Kiel. Om der end ikke døer noget Dyr paa denne Rejse, saa ankomme de dog ofte til Kiel i en saadan Tilstand, at de ikke kunne fortsætte Rejsen til Hamburg. Det er afgjort, at det er faare heldigt, at denne Sag er bleven bragt under Dntale her, og at Opmærksomheden er bleven henledet derpaa. I hvorvidt Ekskabet vil se sig i Stand til at gjøre noget synderligt derfor, maa man lade staa hen; Foreningen til Dyrenes Beskyttelse er vistnok den, der maa sættes mere Lid til end til Landhusholdningssekskabet, eftersom her ikke er Tale om Ulemper i nogen meget betydelig Udstrækning.

Præsidenten. Medens der er kommet Besværinger over Transporten af Mejeriprodukter, er der aldrig kommet nogen Klage fra Ufsendere eller Landbrugere over, at der ikke er blevet viist den fornødne Opmærksomhed med Hensyn til den Maade, hvorpaa Dyrene transporteres, og heri ligger for en Del Grunden til, at denne Sag er bleven uberørt fra Ekskabets Side.
